

Vegytani laboratórium

A kémiát 1857-től oktatták az állatorvosi tanintézetben, de önálló tanszéket csak 1879-ben kapott LIEBERMANN LEÓ vezetése alatt, aki az 1888-ban önálló intézménnyé lett vegykísérleti állomást is itt alapította, dacára TORMAY felfogásának, amely szerint a vegytan csak „eszköz az élettan, állattenyésztés és a kórtan kezében”.

KLÖSZ GYÖRGYnek az Állatorvos-történeti Gyűjteményben is látható fotója a csinosan beállított, öltönyös, keménykalapos hallgatókkal, a 150 éve született BUGARSZKY ISTVÁN professzorsága idején örökítette meg a vegytani „dolgozót”. BUGARSZKY a fizikai kémiában szerzett doktorátussal (1891) helyezkedett el a M. kir. Állatorvosi Akadémián tanársegédnek, majd – a kor szokásának megfelelően – kormányzati támogatással hosszabb külföldi tanulmányútra ment, hogy visszatérve európai szintű tudással és tapasztalatokkal felvértezve vehessen részt LIEBERMANN LEÓ mellett a Kémiai Intézet munkájában, majd 1902-ben átvehesse annak irányítását.

Közös kutatásaik megalapozták a hidrogénion-koncentráció (pH) mérését, amit a dán SÖRENSEN nevével kapcsolnak össze. SÖRENSEN 1909-es közleményében a kérdéskör kutatói között említi BUGARSZKY ISTVÁNT, LIEBERMANN LEÓT, RHORER LÁSZLÓT, TANGL FERENCET ÉS FARKAS GÉZÁT is, akik mind az állatorvosi akadémia vagy főiskola professzorai, kutatói voltak. LIEBERMANN és BUGARSZKY a fehérjéket fizikai-kémiai módszerekkel vizsgálták (A *fehérjenemű anyagok sósav-, natriumhydroxyd- és konyhasó lekötő képességéről*), aminek során felfedezték, hogy a fehérjék viszonylag nagy mennyiségű lúgot és savat képesek felvenni. Szemléletük korszerűségét bizonyítja, hogy 1914-ben MICHAELIS a hidrogénion-koncentrációról írt első könyvben (*Die Wasserstoffionkonzentration*) őket mint az új gondolkodásmód és metódika alkalmazóit említi.

BUGARSZKY jeleskedett a kísérleti eszközök konstruálásában is. Tanulmányútjáról hazatérve megalkotta az első endoterm galvan-elemt, amelyet az affinitás vizsgálatára használt fel. LIEBERMANN-nal közösen vettek részt az 1900. évi párizsi világkiállításon, ahol elektrokémiai vizsgálatokhoz alkalmas berendezéseket, a zsírmeghatározáshoz szükséges eszközöket és thermoregulátort állítottak ki.

A nemzetközi rangú műhely tagjai később a budapesti, ill. a pécsi tudományegyetemen folytatták munkájukat, a tanszék irányítását pedig 1917-ben GRÓH GYULA vette át.

Orbán Éva

FŐSZERKESZTŐ / EDITOR-IN-CHIEF

Dr. BALKÁ Gyula

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG / EDITORIAL BOARD

Dr. Abonyi Tamás
 Dr. Balka Gyula (elnök), Dr. Bándy Pál
 Dr. Bíró Ferenc, Dr. Bodó Gábor
 Dr. Búza László, Dr. Dunay Miklós Pál
 Dr. Farkas Róbert, Dr. Fekete Sándor György
 Dr. Fodor László, Dr. Gál János
 Dr. Gálfi Péter, Dr. Gönczi Gábor
 Dr. Jakab Csaba, Dr. Jerzsele Ákos
 Dr. Korzenszky Emőd, Dr. Laczay Péter
 Dr. Magyar Tibor, Dr. Manczur Ferenc
 Dr. Molnár Viktor, Dr. Nagy Béla
 Dr. Nemes Imre, Dr. Németh Tibor
 Dr. Ózsvári László, Dr. Sályi Gábor
 Dr. Seregi János, Dr. Solti László
 Dr. Sótonyi Péter, Dr. Szieberth István
 Dr. Tóth Balázs, †Dr. Tuboly Tamás
 Dr. Varga János, Dr. Vetési Ferenc
 Dr. Visnyei László, Dr. Vörös Károly

OLVASÓSZERKESZTŐ

†Sík Júlia

SZERKESZTŐSÉGI TITKÁR

Tóth Zsuzsanna

SZERKESZTŐSÉG / EDITORIAL OFFICE

H-1078 Budapest, István u. 2. Hungary
 Levélcím: 1400 Budapest 7. Pf. 2.
 Telefon/fax: (36-1) 341-3023
 Internet: <http://www.univet.hu/mal>
 E-mail: mal@univet.hu

KIADÓ / PUBLISHER

Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.
 H-1223 Budapest, Park u. 2.
 Telefon: (36-1) 362-8100
 Telefax: (36-1) 362-8104
 Internet: www.agrarlapok.hu
 E-mail: info@agrarlapok.hu
 Felelős kiadó: Bárányné Erdei Rita ügyvezető

HIRDETÉSEK FELVÉTELE

Telefon: (36-20) 996-9239, (36-1) 362-8100
 Telefax: (36-1) 470-0410
 E-mail: info@agrarlapok.hu

Minden jog fenntartva. A lapból értesítéseket átvenni csak a Magyar Állatorvosok Lapjára való hivatkozással lehet. A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmáért a kiadó felelősséget nem vállal.

LAPTERV

made by zwoelf – www.zwoelf.hu

TERVEZŐSZERKESZTŐ

Markovics Réka

NYOMÁS

Komáromi Nyomda és Kiadó Kft.
 2900 Komárom, Igmándi út 1.

INDEX: 25531
 HU ISSN 0025-004X

LAPTULAJDONOS

KIADÓ

AGRÁRMINISZTERIUM

